

سبقت‌گویی

اُستادانه

همانند یک اُستاد یاد بگیرید!

پاسخ سوالات پایان فصل دانش خانواده و جمعیت ویراست سوم

فهرست مطالب

۲	فصل اول: تشکیل خانواده (پیش از ازدواج)
۵	فصل دوم: تشکیل خانواده (حین ازدواج)
۸	فصل سوم: تحکیم خانواده
۱۲	فصل چهارم: ایمنسازی خانواده؛ آسیبها و راهکارها
۱۸	فصل پنجم: فرزندآوری و فرزندپروری
۲۱	فصل ششم: جمعیت

فصل اول: تشکیل خانواده (پیش از ازدواج)

پرسش

۱. پیامدهای منفی شکست عاطفی در عشق به جنس مخالف را در بین فردی از دوستان یا آشنایان خود ارزیابی کنید.

۱. انکار واقعیت: اغلب افراد شکست خورده در ابتدا نمی‌توانند بپذیرند که رابطه‌شان به پایان رسیده و با مکانیزم‌های دفاعی مختلف این واقعیت را نادیده می‌گیرند. ۲. احساس ناامیدی و غم تنهایی. ۳. ترس از دست دادن خوشبختی: این باور اشتباه آن است که فرشته نجات و تنها فردی که می‌توان در کنارش خوشبختی را تجربه کرد آن فرد است و هیچ کس دیگری نمی‌تواند این کار را انجام دهد. ۴. عصبانیت: خشم و عصبانیت از فرد مقابل که گاه زمینه‌ساز رفتارهای مخرب و آسیب‌زا و مجرمانه نسبت به او می‌شود. ۵. احساس گناه: این فکر آزاردهنده که فرد خود مسئول اتمام رابطه عاشقانه بوده همچون موربان‌های وجودش را می‌خورد. ۶. حسادت: حسادت نسبت به افراد دیگری که در رابطه‌شان این شکست را تجربه نکرده‌اند و همچنین حسادت شدیدتر نسبت به همسر آینده فرد محبوب. ۷. سردرگمی و پریشانی: گاه فرد شکست‌خورده خود را در بن‌بستی می‌بیند که خروج از آن برایش غیرممکن به نظر می‌رسد. ۸. بی‌اعتمادی: افرادی که در عشق ضربه خورده باشند معمولاً شدیداً شوکه و عصبی می‌شوند.

۲. پیامدهای مثبت و منفی دوستی با جنس مخالف چیست؟ آیا با احتساب هزینه و در نظر داشتن فایده این دوستی‌ها استمرار آن در غیر قالب ازدواج عاقلانه است؟

آسیب‌های فردی عبارتند از: ۱. از بین رفتن کرامت انسانی و غرق شدن در گرداب شهوت‌ها؛ اگر انسان به گزینه جنسی به عنوان یک هدف بنگرد و به آن خارج از چارچوب مقررات اجتماعی، فرهنگی و اعتقادی بپردازد، آن گاه هر عملی که بهتر و بیشتر به شهوت‌ها پاسخ دهد، جایزه شمرده می‌شود. ۲. کاهش آرامش روانی و افزایش التهاب و اضطراب؛ گسترش محرک‌های جنسی، انسان را به رابطه گسترده با جنس مخالف می‌کشاند و هر گونه شکست در این راه به آسیب بزرگتری ختم می‌شود. این نوع رابطه، هیجان‌ها و التهاب‌های جنسی را فزونی می‌بخشد و تقاضای جنسی را به آتشی شعله‌ور، عطشی روحی و خواست اشباع‌نشده تبدیل می‌کند. ۳. نبود شناخت درست و واقع‌بینانه؛ معمولاً ادعا می‌شود این گونه روابط و دوستی‌ها به انگیزه ازدواج شکل می‌گیرد، ولی با کمی دقت مشخص می‌شود، روح حاکم بر این نوع دوستی‌ها، عشق ورزی کور است نه خردورزی. ۴. ایجاد جو بدبینی؛ دوستی‌ها و روابط اگر به ازدواج بینجامد، پس از مدتی جو بدبینی و سوءظن را به دنبال خواهد داشت. ۵. افت تحصیلی یا رکود علمی؛ تحصیل دانش نیازمند تمرکز نیروهای فکری و روحی است. دل‌مشغولی و اضطرابی که در اثر این گونه پیوندها پدید می‌آید

بزرگترین سد راه تعالی علمی و تحصیلی است. ۶. استقبال نکردن از تشکیل خانواده؛ این روابط معمولاً به انگیزه تفنن و سرگرمی شکل می‌گیرد و در خلال آن از خودباوری و زودباوری دختران سوء استفاده می‌شود. ۷. محرومیت از ازدواج پاک؛ هر انسانی در سرشت و نهاد خویش به دنبال پاکی‌ها و نجابت است.

۳. چه راهکارهایی برای تقویت عفاف و حیا در جامعه پیشنهاد می‌کنید؟

۱. بالا بردن درجه ایمان در فرد؛ ایمان به خدا و زندگی پس از مرگ از مهمترین و قوی‌ترین عوامل پیشگیری از شهوات و هوس‌هاست. شخص با ایمان خدا را همه جا حاضر می‌بیند و باور دارد که همه کارهای او ثبت می‌شود. ۲. آگاهی از فواید حجاب و مضرات نبود آن؛ ۳. تربیت فرزند در دامن پاک مادر و خانواده سالم؛ در خانواده عفت و با حجابی مادر آن قدر اهمیت دارد که حتی دایه‌ی فرزند هم که مدت کوتاهی مواظبت از او را به عهده می‌گیرد و او را شیر می‌دهد باید فردی صالح و عقیف باشد. ۴. امر به معروف و نهی از منکر؛ هنگامی که فردی دچار بیماری روحی، روانی و اخلاقی شود بر عموم مردم لازم است که در جهت نجات وی تلاش کنند تا رنج و عذاب این بیماری، گریبان‌گیر دیگر اعضای جامعه نشود و عامل بیماری به آنها سرایت نکند. ۵. حجاب حق خداوند است؛ از آنجا که حکم الهی برای سعادت بشر وضع می‌شود و خداوند رحمت را بر خویش واجب می‌داند و احکام الهی همان رحمت‌های خداوندی بر بندگان هستند، پس حجاب حق خدا بر بندگان او می‌باشد. ۶. غیرت و حجاب؛ غیرت و تعصب ناموسی یکی از عوامل اساسی عفت است. کسی که برای ناموس خود حرمت قایل است و نسبت به آن تعصب دارد، به خود اجازه نمی‌دهد که به ناموس دیگران خیانت کند.

۴. برای آنکه عقل و خرد یک جوان بر هوس‌های نفسانی او حاکم باشد چه راهکارهایی را توصیه می‌کنید؟

۱. تفکر: شرط اول مجاهده با نفس و حرکت به سوی خداوند تفکر است. ۲. عزم: یعنی تصمیم بر ترک گناهان و انجام واجبات گرفتن، تصمیم و اراده‌ای قاطع و سخت. ۳. مشارطه، مراقبه، محاسبه و مواخذه: این چهار عمل از اهمیت حیاتی برخوردار می‌باشند. مشارطه آن است که در اول روز شرط کند که امروز گناهی انجام نخواهد داد و این مطلب را تصمیم بگیرد پس از مشارطه باید وارد مراقبه شود یعنی در تمام مدت متوجه عمل به شرط خود باشد و پیوسته مراقب اعمال و احوال خود باشد تا مرتکب گناهی نشود. و به همین حال مراقب باشد تا موقع محاسبه که آخر شب وقتی اختصاص دهد و در آن وقت که به تمام کارهای شبانه روز خود رسیدگی نماید و حساب نفس را بکند که در این روز مرتکب گناه شده یا نه. اگر گناهی مرتکب نشده باشد شکر خدا کند و اگر مرتکب گناه شده باشد باید خود را مواخذه کند. ۴. معالجه مفاسد اخلاقی: بهترین علاج‌ها این است که هر یک از اخلاق‌های زشتی را که در خود می‌بیند در نظر بگیرد و بر

خلاف آن تا مدتی مردانه اقدام کند. ۵. استاد: در زمینه تهذیب و تزکیه نفس و اصلاح اخلاق برنامه تنظیم کند. استاد برجسته در زمینه اخلاق برای خود معین نماید. ۶. استفاده از ایام الله: برای خودسازی و تهذیب ماه‌هایی همچون رجب، شعبان و ماه مبارک رمضان فرصت بسیار خوبی است. ۷. همنشینی با خوبان: صحبت با هرکس اثری عظیم در اتصاف به اوصاف او و تخلق به اخلاق او دارد. ۸. رفق و مدارا: در اثر تحمیل اعمال زیاد بر نفس، نفس عکس‌العمل نشان داده و اعمال عبادی را پس می‌زند و دیگر میلی برای عبادت در خود نمی‌یابد. ۹. دعا و توسل: و این اهم امور و تاثیرگذارترین آنهاست و به جرات می‌توان گفت کسی بدون آن نمی‌تواند به مقصد برسد.

اُستادانه دات کام - همانند یک اُستاد یاد بگیرید

